

Verfassung. — Dr. M. Starzewski: Gesetze und Verfassung in Polen. — Dr. Jaroslav Krejčí: Die Prüfung der Verfassungsmäßigkeit von Gesetzen in der čechoslovakischen Republik. — Dr. Dragoslav B. Jovanovič: Das Verhältnis zwischen der Staatsverfassung und dem normalen Gesetze in Jugoslawien. — Dr. J. Marcovici: Das Verhältnis zwischen dem normalen Gesetz und der Verfassung in Rumänien. — Prof. Dr. St. Eged: Grundgesetze in der ungarischen Verfassung.

D E N Í K.

Enrico Ferri †. V těchto dnech zemřel ve věku 73 let slavný italský kriminalista Enrico Ferri, krátce po okázalých oslavách padesátiletí činnosti vědecké a universitní, pořádaných v Římě. Kdo znali jeho mladistvou vervu a ohnivý temperament, stěží uvěří, že tento nejslavnější současný kriminalista není již mezi živými. Vývoj vědy trestního práva s posledním půlstoletím nelze si bez Enrica Ferriho představit. Teprve Ferri oděl požadavky tak zvaného pozitivistického směru v trestním právu v přesnou právnickou formu, takže právem bývá nazýván iuristickým tvůrcem a vůdcem tohoto hnutí. V postupném pronikání stěžejních požadavků směru pozitivistického do novodobých zákonů a osnov dlužno proto valnou měrou spatřovati osobní úspěch Enrica Ferriho. S vlastní osnovou trestního zákona, kde uplatnil do důsledků svůj směr, nahrazuje zejména princip t. zv. mravní odpovědnosti odpovědností právní a slučuje tresty a zabezpečovací opatření v jednotnou instituci (»sankce«), neměl sice Ferri úspěchu, ale hlavní jeho praktické požadavky kriminálně-politické jsou přijímány téměř všeobecně. Mezinárodní sjezdy kriminalistické ztratily svou přední ozdobu, mezinárodní vědecká spolupráce svého upřímného stoupence.

Výklad § 34, odst. 2, zákona o nekalé soutěži, O této otázce, jež byla předmětem úvah v minulém ročníku našeho časopisu (str. 160, 702) vyžádalo si ministerstvo spravedlnosti (Sdělení č. 27 ve Věstníku min. sprav. z r. 1929) posudek generální prokuratury, který vyzněl v ten smysl, že slova »podati obžalobu« znamenají tu tolik jako »činiti návrh na stíhání«, a to v podstatě z těchto důvodů:

§ 34 cit. zák. je zařaděn do oddílu II. »Společná ustanovení trestní«, vztahujícího se nejen na přečiny, nýbrž i na přestupky, u kterých se však nepodává formální obžalovací spis. Slovy »obžalobu může podati pro přestupek...« v odst. 3. cit. § 34 nelze tedy zajisté rozuměti formální obžalovací spis. Tatáž slova

»podati obžalobu« v odst. 2. nemohou však býti vykládána jinak než v odst. 3.

Výklad těchto slov ve smyslu »návrhu na stíhání« lze opřít také o dikci užívanou v trestním zákoně a trestním řádě. Tak označuje § 530 tr. z. návrh na stíhání slovy »Klage führen«. Ve stejném smyslu mluví také § 2 tr. ř. o »podání soukromé obžaloby«; § 46 tr. ř. užívá v odst. 2. slova »obžaloba« ve smyslu trestního stíhání vůbec a v odst. 3. činí přesný rozdíl mezi »obžalovacím spisem« a »obžalobou«. Stejně rozlišuje trestný poriadok mezi »obžalobou« (§§ 2 a 41) a »obžalovacím spisem« (na př. § 45, odst. 4 a § 276). Také řada vedlejších zákonů užívá slova »obžaloby« ve stejném smyslu, na př. § 31, odst. 2 a § 32, odst. 2 zák. č. 239/1924, § 14, odst. 3, zák. č. 241/1924 a § 50 zák. č. 218/1926 Sb. z. a n.

Podle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona proti nekalé soutěži mají býti § 34, odst. 2 sjednoceny předpisy o lhůtě, do které jest podati obžalobu. Tím jsou zřejmě míněny lhůty k stíhání, a to šestinedělní lhůta podle § 530 tr. z. a tříměsíční lhůta podle § 112 tr. por., resp. § 12 slov. přest. zák.

Proti výkladu § 34, odst. 2 ve smyslu formálního spisu obžalovacího mluví též neuspokojivé důsledky, ke kterým by tento výklad nutně vedl a které nemohly býti zákonodárcem zamýšleny. V šestinedělní lhůtě počínající dnem, kdy se oprávněný dověděl o trestném činu a o tom, kdo jej spáchal, nebude často možné — i když návrh na stíhání byl podán bez průtahů — vyjasnit věc dostatečně pro podání obžalovacího spisu. Přípravné vyhledávání nebo vyšetřování (které v § 103, č. 3 b tr. por. u soukromožalovatelných činů je zpravidla předepsáno), nebude snad ještě v této lhůtě skončeno a bylo by zcela neúčelné, nutit soukromého žalobce, aby za tohoto stavu podal obžalovací spis, který by snad musil býti podle § 211 tr. ř. prozatím zamítnut. Také byl by zákon o nekalé soutěži v tomto případě musil upravit poměr k § 112 tr. ř. a § 276 tr. por. určujícím postup po skončeném vyšetřování a lhůty ku podání obžalovacího spisu. Tato ustanovení zůstala však zřejmě v platnosti také pro obor zákona o nekalé soutěži (srv. § 53 odst. 5).

Změna některých ustanovení trestních zákonů a trestních řádů byla provedena zákonem ze dne 21. března 1929, č. 31 Sb. z. a n., jenž nabyl účinnosti dnem 1. dubna t. r. Zákon zvyšuje především peněžitě částky rozhodné pro posouzení, zdali soudně trestný čin je zločin, přečin nebo přestupek nebo pro trestní sazbu, zpravidla na desetinásobek. Z výjimek pro obvod platnosti trestního zákona z r. 1852 je nejdůležitější ustanovení